

El moment econòmic de les Illes Balears

juny 2016

TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL DEL VAB A PREUS CONSTANTS (%)

	2015 (p)				2016 (a)
	I	II	III	IV	I
Illes Balears	2,2	2,8	3,2	3,5	4,0
Mallorca	2,1	2,6	3,1	3,5	4,0
Menorca	2,0	2,7	3,3	3,4	3,5
Pitiüses	3,0	3,6	3,7	3,9	4,2

a: avanç p: provisional

Font: elaboració pròpia

L'economia de les Illes Balears s'enforteix en el primer trimestre del 2016. Entre gener i març el valor afegit brut presenta una taxa interanual de quatre punts percentuals, xifra que no s'assolia d'ençà de l'any 2000. La millora de l'activitat es tradueix en més ocupació i un increment de la facturació, especialment en el sector dels serveis. A més, les Illes Balears encapçalen els increments en la majoria dels indicadors de demanda.

L'OCDE preveu que el creixement per a l'economia **mundial** continui essent moderat per al 2016 (3,0%) i per al 2017 (3,3%). El creixement a les economies avançades és baix i encara perd força en els mercats emergents. El comerç i les inversions continuen febles i hi ha els riscos inherents al *Brexit*, els quals queden palesos en la volatilitat dels mercats financers. La previsió per als **Estats Units** per al 2016 se situa en un 1,8%, sis dècimes per sota del creixement del 2015. Als Estats Units, la taxa d'atur de l'abril es manté en el 5,0%, si bé només crea 38.000 llocs de treball al mes de maig, la xifra més baixa des del setembre del 2010. El **petroli** es consolida devers els 50 dòlars per barril.

El PIB de la zona **euro** en el primer trimestre del 2016 creix un 1,7% respecte del mateix període

del 2015, i el de la Unió Europea ho fa un 1,8%. En el primer cas, no s'assolia aquest nivell de creixement interanual des de l'any 2011, si bé la reactivació es veu alentida per l'elevat nivell de deute, tant públic com privat, per una inflació en negatiu i per una taxa d'atur superior al 10%. Per països, l'economia del Regne Unit creix en el primer trimestre un 2,0% interanual; la d'Alemanya, un 1,6%; la francesa, un 1,4%, i el PIB d'Itàlia presenta una variació interanual d'un 1,0%. La previsió de l'OCDE per a la zona euro és de l'1,6% per al 2016 i una dècima més per a l'any següent.

El PIB **espanyol** del primer trimestre presenta una variació positiva d'un 3,4% respecte del mateix trimestre del 2015. Aquest increment es reflecteix en l'augment de la despesa en consum final de les llars (3,7%) i en la variació

El moment econòmic de les Illes Balears

de la formació bruta del capital fix (5,2%). En canvi, la demanda exterior continua amb una aportació negativa, ja que les exportacions s'incrementen un 3,7% i les importacions ho fan un 5,4%. Des de la perspectiva de l'oferta, el sector que més creix és l'agricultura (5,5%). La construcció i la indústria augmenten el VAB un 2,6% i els serveis milloren un 3,5%. L'ocupació equivalent a jornada completa del primer trimestre presenta una taxa de creixement interanual del 3,2%, dues dècimes més que el trimestre anterior. La previsió de l'OCDE per a Espanya és del 2,8% per al 2016 i mig punt menys per al 2017.

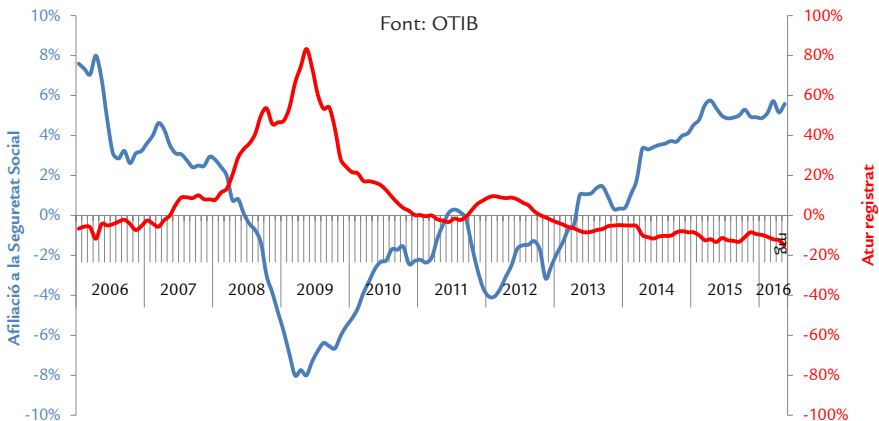
El creixement del VAB de les **Illes Balears** se xifra en el 4,0% per al primer trimestre del 2016 respecte del mateix període del 2015. L'arxipèlag pitius continua amb el dinamisme dels darrers períodes i destaca el revifament de l'activitat econòmica a Mallorca. Menorca també accelera el creixement, si bé d'una manera més moderada.

L'inici de la temporada alta suposa un nou impuls al **mercat de treball** de les Illes, que assoleix les 493.562 persones d'alta a la Seguretat Social durant el mes de maig, un 5,5% per sobre de la xifra d'ara fa un any (un 2,6% a Espanya). El ritme de generació d'ocupació ha permès assolir un màxim en el nivell d'afiliació d'un mes de maig en la sèrie

històrica i se situa per primera vegada en el nivell d'ocupació anterior a la crisi. A més, en termes equivalents a jornada completa, l'afiliació del primer trimestre augmenta un 7,2%. D'altra banda, l'atur registrat torna a caure en termes interanuals (-12,5%) i se situa en 49.896 persones. L'atur cau a totes les illes, i de forma més accentuada a Eivissa (-20,6%), seguida de Menorca (-19,1%), Formentera (-16,6%) i Mallorca (-14,0%). En el conjunt de l'Estat l'atur es redueix un 7,7% en relació amb el maig del 2015. Es registren 67.006 nous contractes a les Balears, 10.563 més que ara fa un any (18,7%). Del total de contractes, gairebé la meitat (el 47,0%) es registren a l'hostaleria. En relació amb un any enrere, puguen tant els contractes indefinits (21,6%) com els temporals (18,4%).

L'índex de producció **industrial** de les Illes Balears retorna als valors positius i la taxa de variació interanual de l'abril se situa en el 7,1%. Les destinacions econòmiques de la producció que registren els increments més significatius són els béns intermedis (22,6%) i els béns de consum durador (18,4%). A Espanya, la taxa interanual d'aquest mes també avança amb força i arriba gairebé al 9,0%. Els preus industrials a les Illes encadenen quatre mesos consecutius de fortes caigudes (un -14,6% de taxa de variació interanual a l'abril). Paral·lelament, la facturació de les empreses

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL D'INDICADORS DEL MERCAT LABORAL A LES ILLES BALEARS

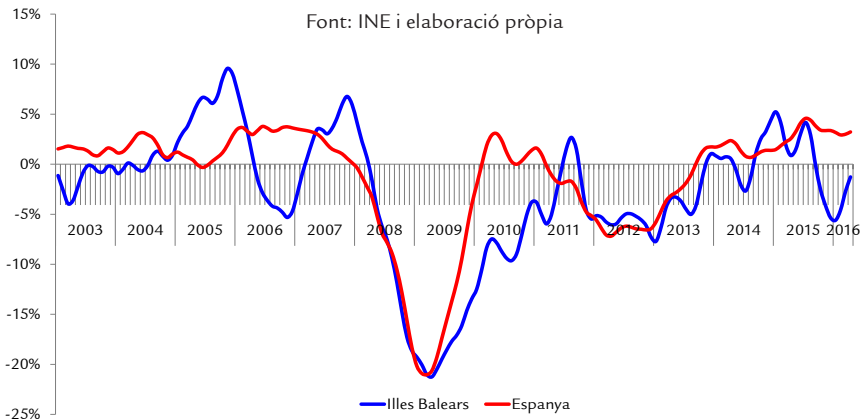
industrials perd força i l'índex de la xifra de negoci del mes de març registra una taxa interanual d'un -0,6%, mentre que en el conjunt de l'Estat la variació també retorna als valors negatius (-3,3%). En canvi, les perspectives a curt termini mostren signes de recuperació i l'entrada de comandes del sector en el mes de març puja a l'arxipèlag un 10,6% interanual. En el primer trimestre, les exportacions cauen més d'una quarta part (-25,2%) en termes interanuals, mentre que les compres baixen un 13,3%. La taxa de cobertura del període minva considerablement i queda en el 51,1%. Al mes de maig, la demanda d'energia elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag és de 474,4 gigawatts, la qual cosa representa, en termes interanuals, una pujada d'un 5,4%. El sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears al mes de maig tenia de mitjana 27.557 treballadors d'alta laboral a la Seguretat Social, un 3,0% més que un any enrere.

El 2016, la **construcció** continua generant llocs de feina. Així, l'afiliació a la Seguretat Social del mes de maig (6,9%) arriba a les 45.606 persones d'alta. Els assalariats s'incrementen amb més força (8,4%) que els autònoms (3,8%) i ja representen el 69% del total. El nombre de contractes de treball signats al maig en el sector del totxo és de 3.537, per la qual cosa continua la bona tendència i el 2016 s'acumulen quatre mesos amb variacions

interanuals positives. El nombre d'aturats també és el més baix des del 2009 i al maig es redueix un 18,3% en termes interanuals. Segons les dades publicades pel Ministeri de Foment, després d'un any 2015 amb un fort augment de les obres públiques licitades (el 48%), en el primer trimestre sumen 70 milions d'euros, un 52% més que un any enrere. Les obres públiques d'edificació en el primer trimestre augmenten un 89%, mentre que les d'enginyeria civil ho fan un 43%. Quant a les hipoteques constituïdes, al març es registren 595 hipoteques sobre habitatges, la qual cosa representa un 2,5% menys que en el mateix mes del 2015, mentre que l'import total hipotecat s'incrementa (35,6%).

Al març, l'activitat del sector de **serveis** continua a l'alça i la facturació de les empreses de les Illes Balears registra una taxa de variació interanual del 8,0%. Com en els darrers mesos, l'increment és general a totes les comunitats autònomes i la taxa del conjunt de l'Estat se situa en el 3,4%. A l'arxipèlag, tret de les activitats professionals, científiques i tècniques (-8,6%), el volum de negoci augmenta significativament en la resta de branques, en què destaquen les activitats administratives i serveis auxiliars (22,3%), la informació i comunicacions (10,4%) i el comerç (8,0%). Quant a l'índex d'ocupació, també registra pujades interanuals a totes les comunitats

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE DE L'ÍNDEX DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

El moment econòmic de les Illes Balears

autònomes (2,4% a Espanya), la més alta de les quals es registra a les Illes Balears (3,8%).

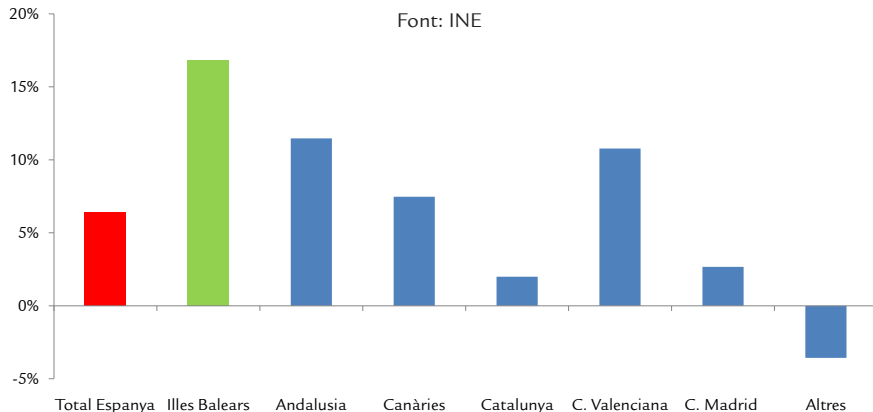
Durant el mes d'abril, les vendes de les empreses de **comerç** al detall a les Illes Balears continuen a l'alça i registren una taxa de variació interanual d'un 8,9%. Encara que amb registres per sota del de les Illes, la resta de comunitats autònomes també augmenten la facturació. A les Illes, la taxa de variació interanual de l'índex d'ocupació en aquesta branca es modera i se situa en el 3,1%. Tot i així, constitueix el valor més alt de totes les comunitats autònomes (un 1,5% de mitjana).

Per analitzar el sector **turístic**, es tindrà en compte el total del primer quadrimestre, a fi d'evitar la distorsió que introdueix l'efecte estacional de "Setmana Santa", que l'any passat va tenir lloc a l'abril. Les pernoctacions en establiments hotelers a les Illes Balears pugen un 9,4%, mentre que el nombre de viatgers s'incrementa més d'un 10,5% fins a l'abril. Cal destacar l'augment que s'ha donat entre els alemanys (un 11,5% i un 11,7% respectivament) i els britànics (38,2% i 26,7%), els quals compensen la forta caiguda del mercat nacional (un 17,5% menys de pernoctacions). Per illes, el repartiment també ha estat desigual, amb fortes pujades en el nombre de pernoctacions hoteleres a Mallorca (12,2%) i Menorca (gairebé un 44%), però amb

un important descens a les Pitiüses (-43,5%). L'índex de preus hotelers a les Illes Balears es manté estable a l'abril (-1,1%), mentre que la mitjana espanyola creix lleugerament. Els ingressos per habitació disponible pugen a un ritme interanual d'un 5,5% i acumulen dos anys amb només dos mesos en negatiu. Quant a l'ocupació entre gener i abril en apartaments turístics a les Balears, els resultats són positius tant en el nombre de pernoctacions (4,8%) com en el nombre de viatgers (18,0%), amb un descens força negatiu del turisme espanyol, que es compensa amb l'estranger. Tal com es pot veure en el gràfic 3, la despesa turística dels estrangers a l'arxipèlag en el primer quadrimestre del 2016 és un 16,8% superior a la del mateix període de l'any passat.

Al mes d'abril, el sector del **transport** presenta un increment del 5,6% de passatgers als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. Aquest increment s'explica pel bon comportament del mercat britànic (17,4%), mentre que el passatge nacional i l'alemany es mantenen estables. Al mes d'abril totes les Illes tenen un increment de passatgers, destaca Eivissa amb un 18,6%. Segons l'Autoritat Portuària de les Illes Balears, en el mes de març, el trànsit de passatgers en creuers augmenta un 28,1% respecte al mateix mes de l'any anterior. En línia regular, el moviment de passatgers per al

GRÀFIC 3. VARIACIÓ ANUAL DE LA DESPESA TURÍSTICA TOTAL (1R QUADRIMESTRE)

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Maig	-0,2%	-1,0%	-	Maig	0,2%	-0,9%	-	INE
Taxa d'activitat	1r Trim	59,5%	59,3%	-	1r Trim	62,8%	64,0%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Maig	17.221,3	17.661,8	2,6%	Maig	467,5	493,6	5,6%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Abril	1.607,9	1.683,1	4,7%	Abril	69,0	74,3	7,7%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Maig ¹	19,7%	18,1%	-	Maig ¹	11,2%	9,2%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	1r Trim	-4,0%	5,5%	-	15/14	0,2%	-0,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	1.178,4	1.172,4	-0,5%	Maig	8,6	8,8	2,8%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Maig	6.567	6.912	5,3%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	1r Trim	3,0%	2,6%	-	1r Trim	0,7%	2,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	2.063,0	2.117,0	2,6%	Maig	26,8	27,6	3,0%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Maig	21.020	20.854	-0,8%	Maig	449,9	474,4	5,4%	REE-Ibestat
Índex de producció industrial (%)	Abril	2,5%	8,9%	-	Abril	-2,8%	7,1%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	1r Trim	5,9%	2,6%	-	1r Trim	1,5%	3,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	1.039,8	1.056,8	1,6%	Maig	42,6	45,6	6,9%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Des 14	27.071	33.410	23,4%	Febrer	260	405	55,8%	CSCAE-COAIIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Març	1.981,1	1.926,1	-2,8%	Març	46,0	70,0	52,2%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	1r Trim	2,7%	3,5%	-	1r Trim	2,4%	4,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	12.940,1	13.315,6	2,9%	Maig	389,5	411,6	5,7%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Abril	2,8%	6,4%	-	Abril	5,6%	8,9%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Abril	8.484,9	9.030,2	6,4%	Abril	1.109,0	1.171,1	5,6%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Març	226,4	260,1	14,9%	Ports de les Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Març	468,6	468,1	-0,1%	Març	44,0	56,3	28,1%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Abril	5.412,4	5.646,8	4,3%	Abril	632,0	664,2	5,1%	INE-Ibestat
Pernotacions hoteleres (m.)	Abril	23.087,4	23.387,2	1,3%	Abril	2.631,3	2.631,7	0,0%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS

m.: milers

conjunt balear és un 14,9% superior i el trànsit de passatgers s'intensifica a totes les Illes. Pel que fa a les mercaderies, durant el mes de març continua augmentant l'activitat en els ports de les Balears (10,4%) gràcies a l'increment en els ports de Palma, Alcúdia i Eivissa.

La **inflació** a les Illes Balears continua en negatiu i al maig repeteix el valor del mes precedent (-0,9%). A Espanya la taxa interanual se situa en el -1,0%. Els preus pugen de forma més accentuada en el grup d'hotels, cafès i restaurants (2,0%) i en els de comunicacions i d'altres béns i serveis, ambdós amb un 1,9%. Per contra, registren fortes baixades el d'habitatge (-5,7%) i el de transport (-5,3%). La inflació subjacent continua en nivells alts i registra a les Illes un 0,9% i un 0,7% en el conjunt de l'Estat. La taxa espanyola de l'índex de preus harmonitzat (IPCH) és d'un -1,1%,

mentre que la inflació interanual de la mitjana dels països de la zona euro, d'acord amb l'estimació de l'indicador avançat, és d'un -0,1%.

Data de tancament: 14 de juny de 2016

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Treball, Comerç i Indústria
Direcció General d'Ocupació i Economia

**Unió Europea
Fons Social Europeu**
L'FSE inverteix en el teu futur

